

KOMISSION PÄÄTÖS,
tehty 24 päivänä huhtikuuta 2007,
valtioneusta C 26/2006 (ex N 110/2006), laivanrakennusteollisuuden väliaikainen suojajärjestely
– Portugali

(tiedoksiannettu numerolla K(2007) 1756)

(Ainoastaan portugalinkielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2007/581/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen artiklojen mukaisesti pyytänyt asianomaisia esittämään huomautuksensa ⁽¹⁾ ja ottanut huomioon kyseiset huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

(6) ENVC teki 14 päivänä marraskuuta 2003 ranskalaisen Fouquet Sacops SA -varustamon kanssa sopimuksen öly- ja kemikaalisäiliöaluksen (alus nro 227) toimittamisesta sopimushintaan 22 900 000 euroa. Alus toimitettiin 26 päivänä huhtikuuta 2005.

(7) Portugali aikoo myöntää ENVC:lle tähän sopimukseen liittyvän 1 461 702 euron tuen laivanrakennusteollisuuden väliaikaisista suojajärjestelyistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1177/2002 ⁽³⁾ nojalla, sellaisena kuin asetus on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 502/2004 ⁽⁴⁾, jäljempänä 'väliaikaisia suojajärjestelyjä koskeva asetus'. Väliaikaisia suojajärjestelyjä koskeva asetus tuli voimaan 3 päivänä heinäkuuta 2002 ja sen voima-saolo päättyi 31 päivänä maaliskuuta 2005, joten se ei ollut enää voimassa Portugalin ilmoittaessa tuesta.

I MENETTELY

(1) Portugali ilmoitti komissiolle 7 päivänä helmikuuta 2006 päivätyllä (ja 10 päivänä helmikuuta 2006 saapuneeksi kirjatulla) kirjeellä, että se aikoo myöntää toimintatukea Estaleiros Navais de Viana do Castelo SA -yritykselle, jäljempänä 'ENVC'. Komissio pyysi lisätietoja 13 päivänä maaliskuuta 2006 päivätyllä kirjeellä, johon Portugali vastasi sähköpostitse 28 päivänä huhtikuuta 2006.

(2) Komissio ilmoitti Portugalille 23 päivänä kesäkuuta 2006 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa kyseistä tukea koskeva EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely.

(3) Portugalin viranomaiset esittivät huomautuksensa edellä mainitussa menettelyssä 25 päivänä heinäkuuta 2006 päivätyllä (ja 26 päivänä heinäkuuta 2006 saapuneeksi kirjatulla) kirjeellä.

(4) Komission päätös menettelyn aloittamisesta on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ⁽²⁾. Komissio on kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa. Huomautuksia ei ole esitetty.

II KUVAUS TUKITOIMENPITEESTÄ

(5) Tuki myönnettäisiin portugalilaiselle Estaleiros Navais de Viana do Castelo SA -telakalle, jäljempänä 'ENVC', jonka palveluksessa on tällä hetkellä noin 1 000 työntekijää.

(8) Portugali katsoo kuitenkin, että sopimus on vielä tukikelpoinen väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen nojalla seuraavista syistä:

(9) Väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen 4 artiklassa säädetään seuraavaa: "Tätä asetusta sovelletaan asetuksen voima-olon alkamis- ja päättymispäivän välisenä aikana allekirjoitettuihin lopullisiin sopimuksiin [...]" Portugali korostaa, että kyseinen sopimus allekirjoitettiin 14 päivänä marraskuuta 2003, jolloin väliaikaisia suojajärjestelyjä koskeva asetus oli vielä voimassa, joten sopimus on sen mukaan edelleen tukikelpoinen.

(10) Portugali väittää myös, että korealaiset telakat tekivät kyseisestä sopimuksesta alempia hintatarjouksia. Tämän vuoksi väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen 2 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät, ja tukea voidaan siten perustella korealaisten telakoiden epäterveiden kilpailukäytäntöjen torjumisella.

III TUTKINTAMENETTELYN ALOITTAMISEN SYYT

(11) Komissio korosti muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista tässä asiassa koskevassa päätöksessään, että se suhtautuu epäillen siihen, soveltuuko tuki yhteismarkkinoille väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen perusteella.

⁽¹⁾ EUVL C 223, 16.9.2006, s. 4.

⁽²⁾ Ks. alaviite 1.

⁽³⁾ EYVL L 172, 2.7.2002, s. 1.

⁽⁴⁾ EUVL L 81, 19.3.2004, s. 6.

- (12) Ensiksi komissio suhtautui epäillen tuen kannustinvaikutukseen. Komission mukaan Portugali ei ollut esittänyt näyttöä, joka osoittaisi, että ENVC:n allekirjoittaessa sopimuksen olisi annettu julkisia takeita telakoiden tukemisesta. Tilanne oli päinvastainen, sillä Portugalissa ei ollut voimassa olevaa väliaikaista suojajärjestelyä. Saatavilla olevien tietojen mukaan Portugalin viranomaisten (komission hyväksyntää edellyttänyt) päätös tuen myöntämisestä ENVC:lle tehtiin vasta 28 päivänä joulukuuta 2005 eli pitkän ajan kuluttua sopimuksen tekemisestä ja aluksen toimittamisesta. Vaikuttaakin siltä, ettei ENVC:tä kannustettu valtiontuen avulla allekirjoittamaan sopimusta, sillä tukea ei ollut saatavilla hankkeen päättyessä.
- (13) Toiseksi komissio epäili tuen hyväksymistä koskevaa oikeusperustaa. Komissio korosti, että väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen voimassaolo päättyi 31 päivänä maaliskuuta 2005, joten se ei ollut voimassa Portugalin ilmoittaessa tuesta. Vaikka väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevaa asetusta sovellettaisiin sen voimassaoloaikana tehtyihin sopimuksiin, oli epävarmaa, voiko komissio vielä tutkia ilmoitetun toimenpiteen sellaisen säädöksen perusteella, joka ei enää ollut osa EU:n oikeusjärjestystä.
- (14) Lisäksi komissio korosti, että Korea on riitauttanut väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen yhteensopivuuden WTO:n sääntöjen kanssa. WTO:n paneeli antoi 22 päivänä huhtikuuta 2005 selvityksen, jonka mukaan väliaikaiset suojajärjestelyt ja niiden nojalla hyväksytyt erilaiset kansalliset järjestelyt, jotka olivat käytössä Korean valittaessa asiasta WTO:ssa, olivat riitojen ratkaisusta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskevan sopimuksen ⁽⁵⁾ 23 artiklan 1 kohdan vastaisia. WTO:n riitojenratkaisuelin hyväksyi 20 päivänä kesäkuuta 2005 tämän paneelin selvityksen. Se antoi lisäksi suosituksen, jonka mukaan komission on saatettava väliaikaisia suojajärjestelyjä koskeva asetus ja näiden järjestelyjen nojalla hyväksytyt kansalliset järjestelyt WTO:n sopimuksista johtuvien velvoitteiden mukaisiksi ⁽⁶⁾. Komissio ilmoitti riitojenratkaisuelimelle 20 päivänä heinäkuuta 2005, että se oli jo pannut täytäntöön riitojenratkaisuelimen päätöksen ja suositukset, koska väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen voimassaolo oli päättynyt 31 päivänä maaliskuuta 2005. Jäsenvaltiot eivät siis voineet enää myöntää toimintatukea kyseisen asetuksen nojalla.
- (15) Jos suunnitellun tuen myöntäminen sallittaisiin nyt, tämä merkitsisi väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen soveltamisen jatkamista. Tällöin rikottaisiin yhteisölle kuuluvaa velvoitetta panna riitojenratkaisuelimen päätös täytäntöön. Komissio ei siten katsonut tuossa vaiheessa, että tuki olisi yhteensopivaa yhteisön kansainvälisten velvoitteiden kanssa.
- (16) Kolmanneksi komissio pani merkille tuki-intensiteetin osalta, että tuen määrä oli ilmeisesti suurempi kuin 6 prosenttia sopimusarvosta ja ettei se siten ollut väliaikai-

sia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa sallitun tuen enimmäisintensiteetin mukainen.

IV PORTUGALIN VIRANOMAISTEN HUOMAUTUKSET

- (17) Portugali huomautti, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa komission päätöksessä mainittu tuen määrä (1 401 702 euroa) ⁽⁷⁾ ei vastannut ilmoitetun tuen määrää (1 461 702 euroa).
- (18) Tuki-intensiteetin osalta Portugali korosti, että väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen mukaan tuen enimmäisintensiteetti on 6 prosenttia tukea edeltävästä sopimusarvosta (eikä 6 prosenttia tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa komission päätöksessä mainitusta sopimusarvosta ⁽⁸⁾). Portugalin mukaan tuki-intensiteetti on siten väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen mukainen.
- (19) Portugalin mukaan väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen tavoitteena on Korean epäterveiden kilpailukäytäntöjen torjuminen. Kaikki EU:n telakat saattoivat samoin edellytyksin saada tukea väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen nojalla. Portugalin mielestä tuki ei siten vaikuta kauppaan yhteismarkkinoilla, ja tästä syystä on kyseenalaista, että sitä voitaisiin pitää EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna valtiontukena.
- (20) Kannustinvaikutuksesta Portugali esitti uusia todisteita, joiden mukaan telakka oli hakenut tukea 25 päivänä syyskuuta 2003 eli ennen sopimuksen allekirjoittamista. Portugali esitti jäljennöksen Portugalin viranomaisten telakalle 26 päivänä syyskuuta 2003 lähettämästä kirjeestä, jossa nämä vahvistivat saaneensa tukihakemuksen ja huomauttivat telakalle, että tuki edellyttää komission hyväksyntää. Portugalin mukaan kirje osoitti, että Portugalin viranomaiset olivat valmiita myöntämään tukea, kunhan kaikki lakisääteiset edellytykset täyttyivät.
- (21) Portugali väitti vielä, että aiemman käytännön perusteella vallitsi sellainen käsitys, että Portugali puoltaisi laivanrakennusteollisuuden tukihakemuksia, kunhan tätä varten on asianmukainen oikeusperusta (tässä tapauksessa väliaikaisia suojajärjestelyjä koskeva asetus). Portugali hyväksyi tuen virallisesti vasta joulukuussa 2005 sisäisten hallinnollisten viivästysten vuoksi. Tämä ei kuitenkaan poista sitä tosiseikkaa, että telakka odotti saavansa tukea edellä mainittujen seikkojen (ks. johdanto-osan 20 kappale) ja Portugalin viranomaisten tällä alalla soveltaman yleisen käytännön perusteella. Telakalla oli todisteita siitä, että korealaiset telakat olivat tarjonneet kyseisestä sopimuksesta alempia hintoja, ja se oli sopimuksen tehdesään luottanut siihen, että Portugalin viranomaiset myöntäisivät tuen.

⁽⁵⁾ Ks. EC – Measures affecting trade in commercial vessels, WT/DS301/R, 7.184–7.222 ja 8.1(d) kohta.

⁽⁶⁾ Ks. WTO:n asiakirja WT/DS301/6.

⁽⁷⁾ Päätöksen johdanto-osan 4 ja 21 kappale.

⁽⁸⁾ Päätöksen johdanto-osan 10 ja 21 kappale.

- (22) Tuen hyväksymistä koskevan oikeusperustan osalta Portugalin toisti ilmoituksessa esittämänsä perustelut, joiden mukaan väliaikaisia suojajärjestelyjä koskeva asetus on asianmukainen oikeusperusta tuen hyväksymiselle, koska sopimus allekirjoitettiin väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen ollessa vielä voimassa ja tosiasiallisesti ennen kuin riitojenratkaisuelin antoi asetuksesta kielteisen päätöksen. Portugalin huomautti, ettei tilanne siten poikennut muiden jäsenvaltioiden (väliaikaisten suojajärjestelyjen nojalla) myöntämistä tuista niiden sopimusten osalta, jotka allekirjoitettiin väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen ollessa vielä voimassa. Sopimusten tukikelpoisuuden kannalta ratkaiseva seikka on sopimusten allekirjoittamisajankohta eikä ilmoitusajankohta tai tuen myöntämisaikajankohta. Portugalin totesi myös, ettei mitään tuensaajatelakkaa vaadittu palauttamaan tukea WTO:n paneelin selvityksen perusteella. Olisi siten yhdenvertaista kohtelua koskevan periaatteen vastaista olla hyväksymättä ENVC:lle myönnettävää tukea.

V ARVIOINTI

- (23) EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa määrätään, että jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.
- (24) Komissio katsoo, että suunniteltu toimenpide on EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Tuki rahoitetaan valtion varoista. Vaikka väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevaa asetusta sovellettaisiin kaikissa jäsenvaltioissa, kuten Portugalin väittää, toimenpide on valikoiva, sillä se koskee ainoastaan ENVC:tä. Tämä valikoiva tuki uhkaa vääristää kilpailua, koska se antaa ENVC:lle edun suhteessa muihin kilpailijoihin, jotka eivät saa tukea. Laivanrakennus on taloudellista toimintaa, jonka osuus jäsenvaltioiden välisestä kaupasta on merkittävä. Toimenpide vaikuttaa siten jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.
- (25) Komissio toteaa, että ilmoitettu tuki kuuluu EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

Tuen soveltuvuus yhteismarkkinoille

Tuen määrä ja tuki-intensiteetti

- (26) Komissio vahvistaa Portugalin esittämien huomautusten perusteella, että ilmoitetun tuen määrä on 1 461 702 euroa. Väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen 2 artiklan 3 kohdan mukaan tuen sallittu enimmäisintensi-

teetti on 6 prosenttia tukea edeltävästä sopimusarvosta⁽⁹⁾. Komissio toteaa, että ilmoitettu tuki on väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevassa asetuksessa sallitun tuen enimmäisintensiiteetin mukainen.

Kannustinvaikutus

- (27) Yleisen periaatteen mukaan valtiontukea voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana vain silloin, kun se on välttämätön tuensaajayrityksen kannustamiseksi toimimaan tavalla, joka edistää asiaa koskevassa poikkeuksissa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumista⁽¹⁰⁾.
- (28) Komissio korostaa tässä yhteydessä, että väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen tavoitteena oli, että ”yhteisön telakat voisivat selviytyä Korean epäterveistä kilpailukäytännöistä” (ks. johdanto-osan 6 kappale). Tällä tavoin voitiin myöntää suoraa tukea, joka on enintään 6 prosenttia tukea edeltävästä sopimusarvosta, edellyttäen, että sopimuksesta oli kilpailtu sellaisen Koreasta peräisin olevan telakan kanssa, joka tarjosi alempaa hintaa (2 artikla).
- (29) Portugalin esittämä uusi näyttö osoittaa, että telakka haki tukea ennen sopimuksen allekirjoittamista. Lisäksi Portugalin toimitti jäljennöksen Portugalin toimivaltaisten viranomaisten (Direcção-Geral da Indústria) ENVC:lle 26 päivänä syyskuuta 2003 lähettämästä kirjeestä. Viranomaiset vahvistivat siinä saaneensa tukihakemuksen, pyysivät todisteita siitä, että väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen 2 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttyivät (eli todisteita siitä, että sopimuksesta oli kilpailtu sellaisen korealaisen telakan kanssa, joka tarjosi alempaa hintaa – telakka esitti sittemmin nämä todisteet), ja huomauttivat telakalle, että tuen myöntäminen edellyttää ennakkoilmoitusta ja komission hyväksyntää. Komissio katsoo edellä esitetyn perusteella, että Portugalin viranomaiset olivat valmiita myöntämään tukea, kunhan kaikki edellytykset täyttyivät. Koska kaikki tukikelpoisuuden edellytykset ilmeisesti täyttyivät tässä asiassa, nämä tosiseikat olivat omiaan luomaan telakalla tuen myöntämiseen liittyviä odotuksia⁽¹¹⁾. Näistä syistä komissiolla ei ole enää epäilyksiä tuen kannustinvaikutuksesta.

⁽⁹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1540/98 (EYVL L 202, 18.7.1998, s. 3) 1 artiklan f alakohdassa, johon viitataan väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen 2 artiklan 6 kohdassa, todetaan, että ’tukea edeltävällä sopimusarvolla’ tarkoitetaan sopimuksessa sovitua hintaa sekä kaikkea telakalle suoraan myönnettä tukea’. Tässä yhteydessä tuen määrä (1 461 702 euroa) vastaa kuutta prosenttia ”tukea edeltävästä sopimusarvosta” (22 900 000 euroa + 1 461 702 euroa) ja on sallitun enimmäisintensiiteetin mukainen.

⁽¹⁰⁾ Ks. asia 730/79, Philip Morris v. komissio, tuomio 17.9.1980 (Kok. 1980, s. 2671, tuomion 16 ja 17 kohta).

⁽¹¹⁾ Ks. alueellisia valtiontukia koskevat suuntaviivat vuosille 2007–2013 ja niiden 38 kohta: ”Tämän vuoksi tukea voidaan myöntää [...] ainoastaan, jos tuensaaja on tehnyt tukihakemuksen ja tukiohjelman hallinnoinnista vastaava viranomainen on vahvistanut kirjallisesti, että jollei yksityiskohtaisesta tarkastelusta muuta johdu, hanke täyttää periaatteessa [...] tukikelpoisuudelle asetetut edellytykset ennen hankkeen aloittamista.” Jos tuki edellyttää erillistä ilmoitusta komissiolle ja komission hyväksyntää, komission hyväksyntä on asetettava tukikelpoisuuden vahvistamisen edellytykseksi (EUVL C 54, 4.3.2006, s. 13).

Oikeusperusta

- (30) Komissio korosti muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessään, että väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen voimassaolo päättyi 31 päivänä maaliskuuta 2005, joten se ei ollut enää voimassa Portugalin ilmoittaessa tuesta. Vaikka väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevaa asetusta sovellettaisiin sen voimassaoloaikana tehtyihin sopimuksiin, oli epävarmaa, voisiko komissio vielä tutkia ilmoitetun toimenpiteen sellaisen säädöksen perusteella, joka ei enää ollut osa EU:n oikeusjärjestystä.
- (31) Muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen perusteella esitetyt Portugalin huomautukset eivät ole poistaneet komission epäilyjä tästä kysymyksestä.
- (32) Komissio huomauttaa käytäntönään olevan ilmoitetun tuen tapauksessa, että sen arviointi perustuu arviointihetkellä voimassa olevaan lainsäädäntöön⁽¹²⁾, jollei voimassa olevassa lainsäädännössä toisin säädetä. Portugali hyväksyi tuen vain sisäisesti (ehdollisena ennen komission hyväksyntää) ja ilmoitti siitä komissiolle pitkän ajan kuluttua väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen voimassaolon päättymisestä.
- (33) Portugali väittää, että väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevaa asetusta sovelletaan tarkasteltavaan sopimukseen kyseisen asetuksen 4 artiklan nojalla, jossa säädetään seuraavaa: "Tätä asetusta sovelletaan asetuksen voimassaolon alkamis- ja päättymispäivän välisenä aikana allekirjoitettuihin lopullisiin sopimuksiin [...]" Portugali korostaa, että kyseinen sopimus allekirjoitettiin 14 päivänä marraskuuta 2003, jolloin väliaikaisia suojajärjestelyjä koskeva asetusta oli vielä voimassa, joten se on sen mukaan edelleen tukikelpoinen.
- (34) Komissio kuitenkin katsoo, ettei edellä mainitussa 4 artiklassa määritellä väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen ajallista soveltamisalaa. Tätä vastoin asetuksen ajallinen soveltamisala määritellään sen 5 artiklassa⁽¹³⁾, jonka mukaan asetuksen "voimassaolo päättyy 31 päivänä maaliskuuta 2005".
- (35) Sitä vastoin 4 artiklassa säädetään tuen soveltuvuuden lisäedellytyksistä. Tämä ilmenee myös 4 artiklan loppuosasta, jossa todetaan, että väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevaa asetusta ei sovelleta "sellaisiin lopullisiin sopimuksiin, jotka on allekirjoitettu ennen kuin komissio ilmoittaa *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, että se on aloittanut [...] riidanratkaisumenettelyt Koreaa vastaan [...], eikä sellaisiin lopullisiin sopimuksiin, jotka on allekirjoitettu vähintään kuukausi sen jälkeen kun komissio ilmoittaa *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, että nämä riidanratkaisumenettelyt on saatu päätökseen tai keskeytetty".
- (36) Edellä esitetyn perusteella on selvää, että väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevaa asetusta sovellettaisiin vain, jos viireillä olisi menettely Koreaa vastaan⁽¹⁴⁾, eikä sitä kuitenkaan enää sovellettaisi 31 päivän maaliskuuta 2005 jälkeen.
- (37) Väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen tavoite tukee tätä tulkintaa. Asetus nimittäin on annettu "poikkeuksellisenä ja väliaikaisena toimenpiteenä yhteisön telakoiden avustamiseksi niillä segmenteillä, jotka ovat kärsineet haittavaikutuksista Korean epäterveistä kilpailukäytännöistä aiheutuneiden huomattavien vahinkojen ja vakavien haittojen muodossa, [mutta se] olisi kuitenkin suppeilla markkinasegmenteillä sallittava [...] lyhyeksi ja rajoitetuksi ajaksi"⁽¹⁵⁾ (johdanto-osan 3 kappale).
- (38) Neuvosto ei ole antanut uutta asetusta tämän asetuksen voimassaolon päätyttyä. Tämä on selvä osoitus siitä, ettei neuvosto aikoon enää antaa komission hyväksyä tukea väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen nojalla. Yhteisö oli nimittäin ilmoittanut WTO:n riitojenratkaisuelimelle, etteivät jäsenvaltiot saa jatkaa toimintatuen myöntämistä tämän asetuksen nojalla.
- (39) Komissio korostaa, että väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen tulkintaa on arvioitava myös yhteisön kansainvälisten velvoitteiden perusteella. Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön lainsäädäntöä on tulkittava mahdollisimman pitkälle kansainvälisen oikeuden mukaisesti, mukaan luettuina WTO:sta johtuvat EY:n velvoitteet⁽¹⁶⁾.
- (40) Paneelin selvityksessä ja sen hyväksymisestä tehdyssä riitojenratkaisuelimen päätöksessä torjuttiin väliaikaisia suojajärjestelyjä koskeva asetusta sellaisenaan WTO:n sääntöjen vastaisena ja veloitettiin yhteisö luopumaan sen soveltamisesta. Yhteisölle asetettu velvoite noudattaa riitojenratkaisuelimen päätöstä kattaa myös tulevat päätökset, jotka koskevat uuden tuen myöntämistä väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen nojalla⁽¹⁷⁾. Kun yhteisö ilmoitti riitojenratkaisuelimelle, että se oli jo pannut täytäntöön riitojenratkaisuelimen päätöksen ja suositukset, koska väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen voimassaolo oli päättynyt 31 päivänä maaliskuuta 2005 eivätkä jäsenvaltiot saaneet enää myöntää toimintatukea kyseisen asetuksen nojalla, se sitoutui olemaan soveltamatta kyseistä asetusta hyväksyttäessä uutta tukea. Nyt kyseessä olevan tuen hyväksyminen merkitsisi siten yhteisön kansainvälisten sitoumusten rikkomista.

⁽¹²⁾ Ks. asia N 122/2005: "Komissio soveltaa ilmoitettuihin hankkeisiin tukikelpoisuuden arviointihetkellä voimassa olevia sääntöjä, jollei toisin säädetä."

⁽¹³⁾ Sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (EY) N:o 502/2004.

⁽¹⁴⁾ Tämä arvio vahvistetaan johdanto-osan 7 kappaleessa: "Väliaikainen suojajärjestely voidaan sallia vasta yhteisön aloitettua Koreaa vastaan [...] riidanratkaisumenettelyt [...]. Järjestelyä ei sallita enää, jos nämä riidanratkaisumenettelyt on saatu päätökseen tai keskeytetty [...]"

⁽¹⁵⁾ Alleviivattu vain tätä päätöstä varten.

⁽¹⁶⁾ Asia C-53/96, Hermes International v. FHT Marketing Choice BV, tuomio 16.6.1998 (Kok. 1998, s. I-3603, tuomion 28 kohta); asia C-76/00 P, Petrotub SA ja Republica SA v. neuvosto, tuomio 9.1.2003 (Kok. 2003, s. I-79, tuomion 57 kohta).

⁽¹⁷⁾ Ks. EC – Measures affecting trade in commercial vessels, WT/DS301/R, 7.21 kohta.

- (41) Lopuksi on syytä mainita myös, ettei Portugali ilmoittanut toimenpiteestä kohtuullisessa määräajassa. Portugali ilmoitti toimenpiteestä vasta 7 päivänä tammikuuta 2006 eli lähes 27 kuukauden kuluttua siitä, kun telakka oli jättänyt tukihakemuksen, 10 kuukauden kuluttua väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen voimassaolon päättymisestä ja 6 kuukauden kuluttua siitä, kun yhteisö oli ilmoittanut riitojenratkaisuelimelle, etteivät jäsenvaltiot saaneet enää myöntää toimintatukea kyseisen asetuksen nojalla. Kun otetaan huomioon asetuksen poikkeuksellinen ja väliaikainen luonne sekä WTO:n kanssa tehdyt kansainväliset sitoumukset, joista Portugali oli tietoinen, Portugali ei voinut olettaa, että järjestelyä sovellettaisiin vielä sen voimassaolon päätyttyä.
- (42) Komissio korostaa vielä, että vaikka ENVC odottaisikin saavansa tukea, se ei antaisi telakalle oikeutta saada tukea, sillä tämä riippui paitsi Portugalin hyväksynnästä myös ilmoituksesta ja komission hyväksynnästä.
- (43) Vastaavasti ja toisin kuin Portugali väittää, yhdenvertaisen kohtelun periaate ei tule kyseeseen tässä asiassa. Niiden jäsenvaltioiden telakat, joilla oli väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen mukainen järjestely, saattoivat saada tukea komission ennen 30 päivää maaliskuuta 2005 hyväksymien järjestelyjen perusteella. Komissio ei ole kuitenkaan tehnyt muita päätöksiä uuden tuen hyväksymisestä tämän asetuksen nojalla kyseisen ajankohdan jälkeen. Komissio korostaa, että riitojenratkaisuelimen päätöksen mukaan velvoitetta, jonka mukaan väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen nojalla ei saa myöntää uutta tukea, sovelletaan paitsi hyväksytyjen tukiohjelmien mukaiseen tukeen myös tapauskohtaisesti tukiin. Tukiohjelman piiriin kuuluvan telakkatuen tai – kuten käsiteltävänä olevassa asiassa – ohjelman ulkopuolisen tapauskohtaisen tuen välillä ei siis tehdä eroa (ks. 14 kappale). Riitojenratkaisuelimen päätöksessä suositeltiin, että yhteisö mukauttaisi paitsi väliaikaisia suojajärjestelyjä

koskevaa asetusta myös näiden järjestelyjen nojalla hyväksytyjä kansallisia tukiohjelmiä WTO:n sopimuksista johtuvien velvoitteiden mukaisesti.

- (44) Edellä esitetyn perusteella komissio päätelee, ettei ilmoitettua tukea voida hyväksyä väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevan asetuksen nojalla. Koska EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 2 tai 3 kohdan mukaisia poikkeuksia ei voida soveltaa, tuki ei sovellu yhteismarkkinoille,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Ilmoitettua valtiontukea, jonka Portugali aikoo myöntää Estaleiros Navais de Viana do Castelo SA -yritykselle kyseisen telakan allekirjoittaman sopimuksen hyväksi ja jonka määrä on 1 461 702 euroa, ei voida hyväksyä laivanrakennusteollisuuden väliaikaisista suojajärjestelyistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1177/2002 nojalla, sellaisena kuin asetus on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 502/2004, joten tuki ei sovellu yhteismarkkinoille. Tämän vuoksi tätä tukea ei saa myöntää.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Portugalin tasavallalle.

Tehty Brysselissä 24 päivänä huhtikuuta 2007.

Komission puolesta

Neelie KROES

Komission jäsen